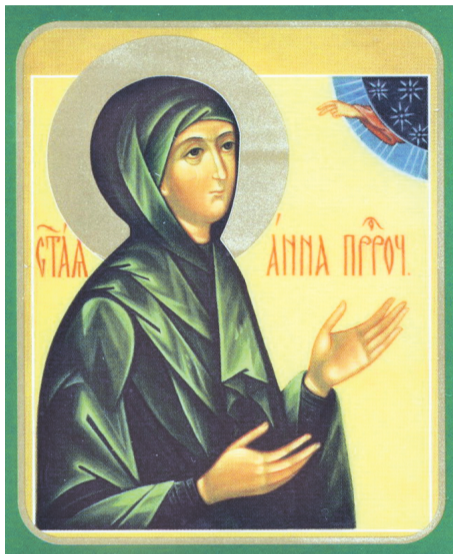

АЗЫҒ АЙЫНЫҢ 15-чү КҮНІНДЕ -

ПІСТІҢ ХАН ХУДАЙЫБЫС ПАЗА АРАЧЫЛАҒАҒАҒЫБЫС ИИСУС ХРИСТОСНАҢ ТОҒАЗЫҒ

Худай-Ыначах Төреен соонда, хырыгыңчы күнде, Худай таллап алған ухаанчы Моисейниң пас салған Худай Чозағын толдыр салар үчүн, Иң Ап-арыҕ Мария Хыс Иерусалимдегі Худай туразынзар Часпаланы Худайга чарыт саларга ағылған (Лев.12).

Ол туста Иерусалимде Худайгасын ах сагыстыҕ улуҕ кизи Симеон чуртаан, хайзы поэзының прай чуртазында азынада чакылған Иисус Христос Хан Худайнаң Тоғазып аларын сахтап салған.

Симеонның үс чүс чыл азыра чуртаанынаңар пазылбаан чоох пар. Поэзының тузында ол Ап-арыҕ Пичикти еврей тилинен грек тилине тилбестечен читон тилбесчилерниң санында полған. Хачан ол ухаанчы Исаияның ухаанчылазына читкенде: «Мына, Хыс Ап-арыҕ Хуттаң төл алынар, паза Оолахты төредип алар». Симеон пастап «альма» сөсти, хайзы еврей тилинде хыс таа, чиит ипчи дее теенин таныхтачан, - «парфенос» сөнөн тилбестебискен, хайзы грек тилинде хыс теени полча. Че ол, кинетин, сагыс хаабынған, хайди хыс паланы төредер? Ол «парфенос» сөсти сии тартыбызарга сынанған, андада аны Худайның Ангели тохтаадыбызып, агаа чоохтаан; Симеон поэзының характарынаң Иң Ап-арыҕ Хысты паза Худай-Ыначахты көрүп албаанда, чирдегі чуртазын тоос полбас тип.

Угаа көп чыллар иртіп парғаннар. Чирдегі чуртастан аннаң чазыт туғанчағыннары прайзы парыбысханнар, наадаң наа төл алыс турган. Че Ангелниң чоохтааны агаа аар чуртасты тобырарга күсти пирчен.

Пирсінде агаа, кинетин, Худай-Ап-арыҕ Хут искірче: пар, тус читти. Иди үр тустар сахтап майых парған Симеон Худай туразынзар сах ол туста килче, хачан Иң Ап-арыҕ Мария Хыс паза Худайгасын Иосиф Ыначах-Христосты андар ағыл килгеннер. Симеон Худай-паланы холларына алып алған, анан Худайга чаксы сөзін пирип, ухаанчыластыҕ сөстернен чоохтаныбысхан: «Пүүн поэзтычазын

Поэзының хулыңны, Öбркпастых, Поэзының сөстериңнен, амыр, иди минин көстерим Синиң арачыланьзыңны көр салдылар, хайзын Син прай чоннар алнына тимнеп салгазың, паза көпхудайлыҕларны өтире чарыт салар Чарыхты».

Худай туразында идок 84 чакыҕ өкис ипчи, ухаанчы Анна полған, «хайзы, хараа-күнөрте чабан тудып паза Худайга алданып, Худай туразына ырабаачаң. Ол Хан Худайны сабландырып, Аннаңар прайзына чоохтаан, кем Иерусалимдегі Худай туразында арачыланьысты сахтаан» (Лк. 2, 37-38).

Худай Оолгы Иисус Христос Төреелекте Иргі Чахыҕ тузындагы Худайга киртинчеткеннер килчеткен Арачылаҕаа чазыҕ киртинистиг полғаннар, Хайзы кизи төлин чазыхха пастыр салганынаң поэздып алар.

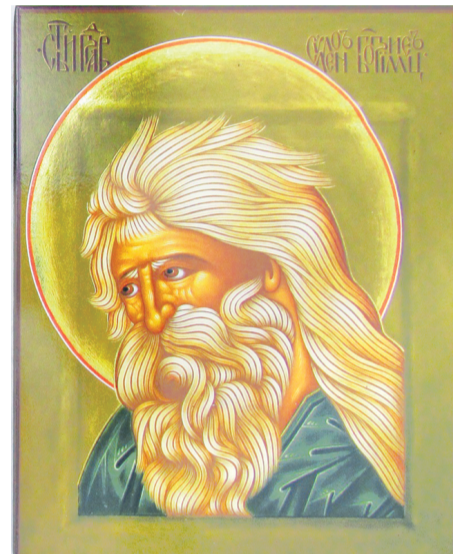
Чахыҕнаң Наа Чахыҕның - Христос-Худайның Омазы пастыра таныҕлыҕ Тоғазии пол парған. Иди кизиң паза Худайның Тоғазии пол парған.

Амды полған на өлімниң кизее, ол Тоғазыҕның араласчызы пол паррып, Худайлыҕ Тигірдегі өліми чох чуртасты алынып алчан ондай пар полча.

Че Чахыс Хабар піске ухаанчы Симеонның Тоғазиинаң пасха даа Христос Худайнаң тоғазыҕларынаңар чоохтапча. Иди Аннаң иң не пастап Сын Худайны тилепчеткен кидеркиден килген хыйга пілігчилер паза хойлар хадарчылары тоғазып алғаннар.

Христосха тоғазып алған соонда, анан Христосты Кирөстеп алганда Алнындапарчатхан ап-арыҕ ухаанчы Иоанн Израиль чонына Аннаңар чарлаан.

Христоснаң тоғазып алған соонда,

хатыҕ чүректіҕ хысхырганнар: «Хазап сал, Аны!» (Лк. 15, 13).

Аны чабал садыбысхан Иуда, иудейлерниң пасабыстары паза фарисейлер идок Аннаң тоғасханнар: че оларның чирдегі ис-пайга чапсыра палгат салған чабал чүректери ол Тоғазыҕда Худайның чаксы күзи кизи төліне пирилчеткенин пілерге хынман. Христоснаң өрністиҕ тоғазып аларынаң хыйа саабызып, олар анын орнына Аннаң хыйаллыҕ чарылысты таллап алғаннар.

Пістиң полғаныбыс ла поэзының чуртазында Худайнаң тоғазып алча, че, ачыргасха, полғаны ла ол тоғазыҕа сыннаң өрн полбин салча. Көбізи ол тоғазыҕны чүреенен сыгара тастабызарга сағынча, олар иди никк полар тип, алчаастанчалар. Че кизиңниң чүрее ирееленерин тохтаатпас ол тусха читіре, хачан ол Тоғазыҕның хайхазы сынга айлан парбас.

«Кизи чүрее, - Худай кизиңи ап-арыҕ Августин чоохтаан, - пір нименең дее амырны паза часхарыҕны таап полбас, хачан Син не, Хан Худай, амырат салбаан».

Халғанчы Тоғазыҕ, Хан Худай Иисус Христос Икинчизин чирзер Килзе, полар. Анын пасталганы полар, че тоозылганы чох полар...

Кем-де ол Тоғазыҕда өрністиҕ паза чаксы пирилчеткен чарылыспас піриҕиснең Аннаң хас-хачанга хада пол парарын піліп алар, Хайзын иди угаа тың пістиң худыбыс тілеен. Пасхазына, орайладып, чат халганынын ачии паза хас-хачанга Хан Худайнаң чарылыс парғаны пол парар.

«Удурлаанар Хан Худайны мында, чирде, - поэзының тузында ап-арыҕ Иоанн Кронштадтский чоохтаан, - удурлаанар, сагам - тіриҕде, ачыргастыҕ алданыснаң паза чаксы киректерни толдырып, арыҕ хуттыҕ, удуртөдір улуҕлазып паза хынызып, паза сын киректерни чайап, Анын Икинчизин Килчеткенин өрніснен удурлап, паза хас-хачанга Анын Тигірдегі Хан Худай Чирінде чуртирына ізенип».

Архимандрит Кирилл (Павлов)

Оларның ин не халғанчылары - Худайны холларына алған Худайгасын Симеон паза ухаанчы Анна - олар Аны постарының характарынаң көрерге турыстыра пол парғаннар.

Иди Иргі Чахыҕ тузындагы Худайгасын Симеонның паза ухаанчы Аннаңың Омалары пастыра, Иргі

палыхчы-илчилер прай нимелерин тастабызып, ол тоғазыҕның үчүн, Анын соонча пар сыхханнар.

Иерусалимзер кирчеткенде, Иисус Христосты өрніснен удурлап, пальма салааларын Анын чолына төзөп олаңай еврейлер өрністиҕ хысхырганнар, хайзылары нинче-де күн пазынаң

ЕПАРХИАНЫҢ ЧУРТАЗЫНДАҒЫ КИРКІТТЕРНІҢ ПАЗА АРХИЕПИСКОПЫ ИОНАФАН ХУДАЙҒА ТОҒЫНЫСТЫ СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСКАЯ КАФЕДРАЛЫҒ СОБОРЫНДА ТОЛДЫР САЛҒАН

2021-чі чыл. Күрген айының 2-чі күнінде, ап-арығчобағчы Игнатий Богоносеті паза Худайғасын Иоанн Хронштадтскийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 2-чі күні, иирде, ап-арығ адаларны, ап-арығчы Петрны, Киевтің, Москваның паза тиксі Орыс чирінің митрополидин хумартхылачан күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 3-чі күнінде, ап-арығ адаларны, ап-арығчы Петрны, Киевтің, Москваның паза тиксі Орыс чирінің митрополидин хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 6-чы күнінде, Христостың Төреен күні таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 6-чы күні, иирде, пістің Хан Худайыбыс паза Арачылағчыбыс Иисус Христостың Төреені илбек үлүкүннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Салыл парған кибір хоостыра, Спасо-Преображенской кафедралығ соборда Христос Төреені иконаның орнына Худай туразының ортазынзар читі пастығ чылтыс сығарылча, хайзында Вибедемдегі устар Христостың Төреені кертіп салғаннар. Пу чылтысты Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан 2012 чылда Вифлеемдегі Христос Төреен хуйуда ап-арыглап алып, піссер ағыл килген. Пу чылтысха киртіністіглер Худайға тоғынып алған соонда чапсыра польп алчалар.

Күрген айының 6-7-чі күнінзер, хараа, Христостың Төреенінің илбек үлүкүнінде, Ағбан епархиязының прай Худай тураларында үлүкүннің Худайға тоғыныстар толдырылғаннар.

Ағбандағы Спасо-Преображенской соборда илбек үлүкүннің Худайға тоғынысты Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, толдыр салған.

Илбек үлүкүннің Худайға тоғыныс толдырыл парған соонда, кибір хоостыра, Обхутхадарчызы полған на кізее үлүкүннің сыйыхты пирген.

Күрген айының 7-чі күнінде, ап-арығ апостолғатан Константиннің паза Еленаның адынаң Градо-Абаканская Худай туразында олғаннарның Христостың Төрееніне чарыдылған ойыны турғызыл парған.

Күрген айының 7-чі күні, иирде, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің Чылыин үлүкүннечен күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

йға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 8-чі күнінде, Ин Ап-арығ Худайтөреткеннің Чылыин үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан үлүкүннің Худайға тоғынысты Харатастағы Богородице-Рождественской Худай туразында толдыр салған.

Худайға тоғынып алған соонда, Обхутхадарчызы полған на кізее Христостың Төреені хоостал парған обыразахахты сыйлап пирген.

Күрген айының 9-чы күнінде, Христос Төреен үлүкүннің үзінчі күнінде, ап-арығ илчі, пастағчобағчы паза архидиакон Стефанны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Никольской (иргі) соборда толдыр салған.

Күрген айының 10-чы күнінде, Худайғасын Иосифті, Давид ханны паза Хан Худайның харындазы Иаковты хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Тастүп аалдағы Христорождественской Худай туразында толдыр салған.

Күрген айының 13-чі күні, иирде, Иисус Христос Худай-Паланың үлүкүннің таңдади, паза ап-арығчы Илбек Василийні, Каппадокийсктегі Кесарияның архиепискобын хумартхылачан күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 14-чі күнінде, Иисус Христос Худай-Паланың үлүкүннің паза ап-арығчы Илбек Василийні, Каппадокийсктегі Кесарияның архиепискобын хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Константин ханның паза хан-ипчі Еленаның адынаң Градо-Абаканская Худай туразында толдыр салған.

Күрген айының 14-чі күні, иирде, Худайғасын Серафим Саровскийні хумартхылачан күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 15-чі күнінде, Худайғасын Серафим Саровскийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас

чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Серафим Саровскийні адынаң Худай туразында толдыр салған.

Күрген айының 16-чы күнінде, ухаанчы Малахийні паза чобағчы Гордийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 16-чы күні, иирде, 70 илчінің Чылыин үлүкүннечен күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 17-чі күнінде, 70 илчінің Чылыин үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 18-чі күнінде, Худай түсчен күннің таңдади, Хан сағаттарын паза ап-арығчы Илбек Василийні Худайға тоғынызын Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Амвон тастында алданыс толдырылып, саннар саабылғанынаң, хутхадарчылары паза киртіністіглер алтындағы Наачобағчыларның паза азыхскірігчлернің адынаң Худай туразынзар кірөстіг чөрісең парып, түскеннер, хайда баптистерия пар. Мында сугның Илбек ап-арығлазын Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан толдыр салған.

Күрген айының 18-чі күні, иирде, Худай түсчен күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң, Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 19-чы күнінде, Хан Худайның Кірөстелгенің үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, үлүкүннің Худайға тоғынысты Никольской (иргі) соборда толдыр салған соонда, Иордан-Ағбан сугзар кірөстіг чөріс пар-

ған, мында Обхутхадарчызы Иордан-Ағбан сугның Илбек ап-арығлазын толдыр салған.

Пу илбек үлүкүннің күнде, Ап-арығ Хуттың Түскенін, хумартхылап, Обхутпастығы тигірзер ах кілбөкті поэдыбысхан.

Күрген айының 23-чі күнінде, ап-арығчы Григорийні, Ниссктегі епископты паза ап-арығчы Феофанны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 23-чі күні, иирде, Худайғасын Илбек Феоdosийні хумартхылачан күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 24-чі күнінде, Худайғасын Илбек Феоdosийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 25-чі күнінде, ап-арығ чобағчы Татиананы паза ап-арығчы Савваны, Сербсктегі архиепископты хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 27-чі күнінде, Хан Худайның Кірөстелгенің үлүкүннің үдесчен күнде паза Грузияны Худай чарианаң чарыт салған ап-арығ апостолғатан Нинаны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Спасо-Преображенской кафедралығ соборның хос пөлиинде, хайзы ап-арығчы Иннокентийні, Москва митрополидинің адынаң чарыдыл парған, Худайға тоғынысты толдыр салған.

Күрген айының 30-чы күнінде, Худайғасын Илбек Антонийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 30-чы күні, иирде, ап-арығчы Афанасийні паза Александрийсктегі Кириллні паза Худайғасын Кириллні паза Марияны, Худайғасын Сергей Радонежскийнің ада-ічезін хумартхылачан күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Күрген айының 31-чі күнінде, ап-арығчы Афанасийні паза Александрийсктегі Кириллні паза Худайғасын Кириллні паза Марияны, Худайғасын Сергей Радонежскийнің ада-ічезін хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Пии аалдағы Покровской Худай туразында толдыр салған.

ИЛБЕК ОРАЗАА ТИМНЕНЧЕН НИДИЛЕДЕР

Илбек Оразаа тимненіс Ап-арығ Хуттың Түскені үлүкүннің соонда, нинче-де Нидиле пазынаң пасталча.

Хан Худай Иисус Христос Кірөске Түзіп алған соонда, сөл чазызар, чағбан тудып алар үчүн, хырых күнге ырабысхан, аннаң палгалыстыгы полып, Ап-арығ Илбек Оразаның 40 күні, Четыредесятница турғызыл парған.

Иди Ап-арығ Тигіриб киртиністігерлерні арачыланыстыгы тусха - Илбек Оразаа тимнепче. Пу ит-сөбөкті паза хутты арыглап алчаң тус полча. Ирткен Христос Тірілген күнде Ап-арығ Худай тураларында Чахсы Хабардаң албанчынаңар паза фарисейненер туйух чоох хығырылған. Ап-арығ Тигіриб поэнының хуттыг палаларының сағызына анзын кирген, сынның пасталғаны паза ачыргастыг алданыстыг өзені - кізінің амыр көннліг полып, сыннан пыролан пілерін, че чазыхтың өзені паза ачырганып алданарына харыг полчатхан ниме - анзы улугсыраас хылыхтыг полғаны. Прай анзын чахсы сизініп, киртиністігер чағбан тударына паза чазыхтары үчүн, ачыргастыг алданып аларына арыг сағыстыг тимненіп аларга киректер.

Илбек Оразаның алнында, агаа тимненіп алчаң төрт Нидиле пар полча, хайзында хайдаг чичен нименен азыранарға паза пу чағбанныг туста хай-пірее итпечен нимелерні піліп алары кирек полча.

Илбек Оразаа тимненчен пастагы Нидиле - албанчынаңар паза фарисейненер сағысха кирчен күн азыг айының 21-чі күнінде.

«Ікі кізі Худай туразынзар кір килген, Худайға пазырынып аларға: пірсі албанчы, пірсі фарисей. Фарисей Худайзар андаг сөстернен айланған: Худайым минің, мин пасха кізілер осхас нимеспін: олар - тонгачылар, кізіні хыйыхтап салчалар, сайбахтар алай ба мин ол албанчы осхас нимеспін. Мин нидиледе ікі күн чағбан тутчам, паза тоғынып алған ис-пайымның онынчы чардыгын Худайыма пир салчам.

Че. албанчы ырах тур салып, харахтарын даа көдір полбинчатхан: ол поэнының көксін саабынып, теен: Худайым минің, магаа аяа, миннен,

чазыхтыг кізінен хада пол! Иди пырозын пілініп алданғаны үчүн, ол ибінзер чазых чох, арыг айланған, че поэын көдіре тудынған фарисей ахтан полбин салған, іди поэын көдіре тутчатхан кізі чабыс полып халар, че поэын чабыс түзірчеткені - көдіріл парар».

Илбек Оразаа тимненчен ікінчі Нидиле - чөскін оолнаңар.

«Пірі кізінің ікі оол полған; аның кічіг оолгы адазына теен: адам, минің үлүзімні пир сал магаа. Оларның адазы ікі оолгына үлүсті тиңни үлестір пирген.

Түрчеден, кічіг оолгы, поэының прай үлүзін чыып алып, чир ибіре пар килерге тимненібіскен. Че, хачан ол прай ниме-ноозын үрет салғанда, ол полчатхан хазнада өзөгис полыбысхан. Агаа сосхаларны хадарарға киліс парған, паза ол өзөк парбас үчүн, сосхалар чиизінен азыранчан. Анаң, кинетін, оңарын парып, адазының пай чуртынзар айланарға пөгін салған. Мин адамзар парып, аның алнында пыромны тастап пирзін тіп сурынам. Син мині поэынның нымысчың тіп тее алып ал тіп, адамнан сурынам.

Хачан ол ибінзер читкелек тее полғанда, адазы аны ырахтаң көр салған, анан чүгүр парып, чөскін оолғын хучахтабысхан. Чөскін оолгы адазына теен: адам минің! Мин тигірнең тоғыр паза синнең тоғыр чазыхты ит салғам, іди мин синің оолғын даа тіп аданарға турыстыра нимеспін.

Че аның адазы нымысчыларына чахып салған: чөскін оолгына иң не артых кип-азахты ағылып, тонандыр саларға, паза иң не сағыг пызоны ағылып, соғыбызарға. Иди піс амды татхынның азыранып, күлееттеп аларбыс! Минің оолғым өліг полған, че амды ол тіріл парды!

Аның улуг оолгы чазыда тоғынған, ибзер айланчаадып, ол өріністіг сарыннарны ис салған. Анаң пір нымысчыны хығырып алып, аннаң сураан: хайдаг ниме анда полча? Анзы агаа нандыр пирген: синің харындазын килген, синің адан иң не симіс пызоны соғыбысхан.

Улуг харындас, угаа тың тарых парып, адазының чуртынзар кірерге ынабаан. Адазы, сых киліп, аны

ибзер хығырған. Улуг оолгы адазына теен: мин анча көп тус сагаа тоғынчам, паза синің сөзіңнен пір дее хыйа сыхпаам, че син магаа өскечекті дее сох пирбеезін. Адазы агаа нандыр пирген: «Оолғым! Син сыбыра миннен хадазың, анзына өрінерге кирек полча: синің харындазың өліг полған, че амды тіріл парған, чіт парған полған, че ол амды таабыл парған» (Лк. 15, 11-32).

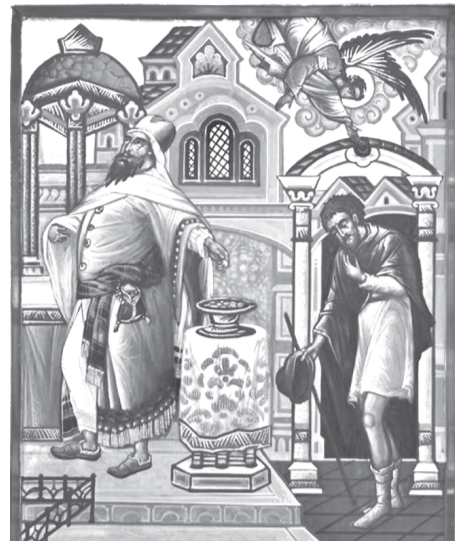
Илбек Оразаа тимненчен үзінчі Нидиле - Хорыгыстыг Чарғынаңар.

«Хачан Кізі Оолгы Поэының сабланызынаң паза прай ап-арыг Ангеллер Аннаң хада килерлер, андада Ол Поэының пайзанстоһында одыр салза, Аның алнында прай чоннар чыыл парарлар; паза хайди хой хадарчызы хойларын өскеклернең чарыбысча.

Ол ідөк чоннарны чарып алар; хойларны Поэының оң саринда турғыс салар, өскілерні - сол саринда. Андада Тигірден түскен Хан оң сариндағыларға чоохтир: килінер, Минің Адамның чахсы сөзі піріл парғаннар, чир чайал парғанынаң сығара сірерге тимнел парған Хан чирін ал халыңар: хачан Мин астапчатханда, сірер Мині азырап салғазар, хачан сухсаам, сірер Мині суғар салғазар; хачан чолчы полғам, сірер мині хонып аларға кіріп алғазар, чалаас полғанымда, сірер Мині тонандыр салғазар; ағырчатханымда, Минзер килпарып, часхар салғазар, харибде полғанымда, сірер Минзер ідөк кил-парғазар.

Андада Агаа сын кізілер нандыр пиргеннер: Хан Худайыбыс! Хачан піс Син астапчатханда, азырап салғабис? Паза сухсапчатханында, суғар салғабис? Хачан чол чөрчеткенінде, хонып аларға кіріп алғабис? Алай ба чалаас полғанында, тонандыр салғабис? Хачан піс Син ағырыг полғанда, алай ба харибде полғанында Синзер кил-парғабис?

Андада Тигірдегі Хан оларға нандыр пирген: сыннан чоохтапчам

сірерге: Минің кічичегес харындазымның пірсине дее іди ит пирген ползар, прай анзын сірер Магаа ит пиргезер».

Илбек Оразаа тимненчен төртінчі Нидиле - ит чібечен Сарыг хайах үлүкүн, хайзы читі күн үлүкүннелче.

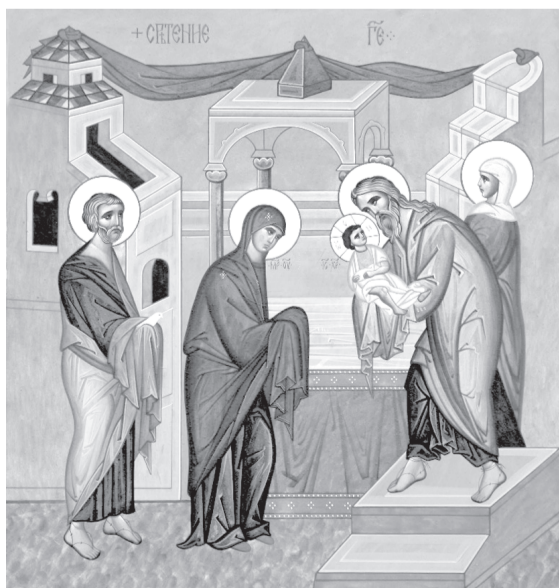
Пу чылда Сарыг хайахтыг читі күн - көрік айының 8-чі күнінең пасталып, көрік айының 14-чі күніне читіре үлүкүннелче.

Пу Нидиледе, средада паза пятницада чағбан тудылбинча, че иттіг ас-тамахан азыранарға чарабас. Аның орнына сүт тамагынаң тимнелген чииснең паза сарыг хайахтыг плинелернең тосханча азыранып аларға чарир.

Пу Нидилени ідөк пыро тасталчан Тіріліс күні тіп адапчалар. Иирдегі Худайға тоғыныс толдырыл парған соонда, удур-төдір пыросынысчан орын толдырылча.

Пу күнде киртиністігер Худай-Чайаачы иң не пастап чайап салған кізілернің - Адамнаң Еваның Худай садынаң - Райдан сығара сүрдіргенің сағысха кирчелер.

УЛУҒ КІЗІ СИМЕОННЫҢ ХУДАЙ-ПАЛААНЫҢ ТОҒАЗХАНЫ

Пір угаа улуг частыг кізі чуртаан, аның ады Симеон полған. Ол пу чир үстүнде угаа үр чуртап салған.

Көрінер-дек, пу апсах поэының чазын даа пілінминче тіп кізілер анзына угаа тың хайхачаңнар.

Олар пілбееннер, хачан-да арыг сағыстыг Симеон Худайға сөс пир салғанын: «Син Сын Худайға тоғазып алғанча чуртирзың, аның соонда ла чирдегі чуртазының тоос саларзың» Худай ысхан Ангел агаа теен.

Көп чыллар иртіп парғаннар. Симеонның прай туған-чағыннарны пу чирден хачанох парыбысханнар, чыллар чылларны алыстыр турған, че кізі төлінің Арачылағчы ам даа чирзер килгелек. Симеон Аны сахтап, угаа тың майых парған...

Пірсінде, иртен угаа улуг частыг апсах Симеон Иерусалимдегі Худай туразынзар пар-килерге сағыныбысхан. Ол ибінең сығып, азахтарын сөбөртеніп ала, андар пар сыххан. Чил аның хырал па-

рып, аппағас пол парған састарын талбыратхан. Ол сизінген, пүүн хайдаг-да угаа улуг кирек пол парар.

Угаа улуг часха читіре чуртап салған Симеон Худай туразынзар кір килгенде, анда ол Христос-Часпаланы көр салған.

Сах ол туста Худайғасын Иосифнең Иң Ап-арыг Мария Хыс Худай-Часпаланы тигірибзер, Худай кізізі угаанчы Моисейнің Худай пир салған Чахин толдыр саларға паза Наа Төреен Паланы Худайға чарыт салар үчүн, андар ағылған полтырлар.

Симеон Аны, кічичегес Часпаланы холларына алып-алып, алғастыг сөстерінең чоохтаныбысхан: «Мына, амды мин Синнең тоғазып алдым, Синің чоохтааныннан, амды пу амырдаң мині поэыдыбыс».

Худай-Пала Христосты іди үр сахтап салған Симеон Худай туразынаң сығып алып, көөлче-көөлче ибінзер нан сыххан. Че амды аның чирдегі чуртазы тоозыл парды тіп ол сизін салған.

Худайға киртинчеткен Людмила.

ПІСТІН, СЫНСАБЛАНЫСТЫГ КИРТІНІЗІКІС ХРИСТОСТЫН ХЫНЫЗЫНАН ПҮТ ПАРҒАН

Амгы тустарда Сынсабланыстыг Тигірибде кірөске түскеннернің көбізі, Сынсабланысха істінен хынчатса даа алай ба андар тартылчатса даа, ачыргасха, сынсабланыстыг киртіністеңер көмезек тее чахсы піл полбинчалар, хайзы чох кізі төлінің ыырчызы - чой айна, поэнының сүгеніне кире тартып алып, кізіні түзет полбас хыйалға кир салча, иди ол хуттарынаң чазыг пол парғанарны Худайнаң ырахтаң ырах ла апарыбысча. Піреде ле паза нимее салбин, сынсабланыстыг киртініс хоостыра чуртирға хынмин, паза удаа Худайның чахсы күзі пирілчеткен Тигірибнің Чазыгтарында араласпин, Худай туразынзар кире-сығара ла чөрчеткеннер, - хуттыг чуртасты чахсы піл полбинчатханының ачыг нимістеріне айлан парчалар.

Хачанох пілдістіг, иди тигіриб-ліг чуртастың хоостыра чуртабинчатханнарның сағыстарында, сынсабланыстыг киртіністеңер тайма сағын чөрчеткеннері үчүн, хуттарынаң чой айнаа устат салып, хайдаг ла полза, паза Тигіриб поэны чох түзет полбас чазыгтарға кир парып, пілдізі чох ағырыгларнаң ағырыбысчалар. Че мында Худайның күзі кирек полча!

Тигірибнең хыйа түс парған кізі, Худайнаң ырабысханы үчүн, хыйалларға кир парчатханын пілінминче, иди алчаастанғаны аны Христостын сын хынызы паза үлүстіг чуртазы чох халғыс салча.

Паза хабарлар таратчаннарның харасхызы тееліп, олар Сынсабланыс пастыра, Худайның күзі чахсы пирілчеткенін паза аның аарлыг сынын таап полбиныбысчалар. Ол сын чол, хайзы оларның чүреенде пар, сынсабланыстыг киртіністіг амырны сизініп, паза ибіре көріп, агаа хатап тур салып, ізестіг арачыланыстыг чолча Тигірибнің апарыг адаларының соонча парчан чол полча.

Пуун піс чииттерге, Сынсабланыстыг Тигірибнің хойнында, Худайның чахсы күзі пирілчеткен чолынча парып, Худайнаң пірігіп аларынаңар чоохтап пирерге күстенербіс.

1. Нимедір ол - Киртініс?

Ап-арыг адаларның Үгрединиен, кізі Худайның ин не артых паза сіліг чайап салған нимезі полча, хайзы поэында Худай-Чайаачының Омазын ал чөрче, паза поэында аның үс піріктіре нимезі пар: ит-сөк, тын паза хут. Ит-сөк - тынның паза хуттың ідізі полча, тын хутнаң пірігіп, ит-сөкнең устатча.

Ідөк ит-сөк Худайның чахсы пирілчеткен күзінің - Ап-арыг Хуттың ідізі полча, хайзы кізі худын азырап, аның худы хайдаг полчатханын паза ол кізі поэы хайдаг кізі полчатханын чарых көртис салча. Худайның чахсы күзі пирілчеткені, өөн Худай күзі поэлып, чирдегі пасха күстерге устатпинча; ідөк ол кізее устатпинча: Хут хайда хынча, анда тынча.

Худай хайхастыг паза кізі сағызы

піл полбас ондайнаң тиксі Тилекейнің пулуннарында поэлып, прай нимені тудып, устатча. Худай апарыг Худы пастыра, Поэының чахсы күзінен, Поэының угаа тың хынып чайап салғанына - кізее, аның худын наачылап, Поэына төөй иди аларға күстенче. Иди кізі худынаң чахсы саринзар алыс парғаны «киртініс» тіп адалча, хайзы пастыра кізі көрінмес амырны чахсы піліп, көрінчеткен амырнаң иптг тузаланып, чуртап пастатча (Евр. 11, 1).

Худайға киртинчеткен кізінің худы поэының хайди чайал парғанын чахсы пілінче, сыннаң Илбек Худай-Чайаачаа - Иң Ап-арыг Үс Омалыг Худайға: Адазына паза Оолғына паза Ап-арыг Хутха, түгеде пирініп, киртинчетсе.

Худайғасын Исаак Сириң үгретче: «Пілдізі чох Худай Сөзі піске киртініс пастыра, пілдістіг пол парча. Хуттыг чазыгтар, хайзылары прай нименең поэк паза, хайзылары кізі поэының иди-сөбінен паза сағызынаң піл полбин салча, аны чахсы піліп алар үчүн, Худай піске киртіністі пир салған».

Киртініс кізінің чирдегі үгрединиен палғалыстыг полбинча, че ол Ап-арыг Пічікті паза ап-арыг адалар Үгрединиен чахсы пілгенінең палғалыстыг полча, хайзын кізі төліне Ап-арыг Хут ас пирче, аннаңар киртіністіглер постарында Аның чахсы пиргені (күзін) ал чөрчелер, хайзы кізінің киртінізі хоостыра чыыл парча. Удаа Ол кізінің худын, кинетін, алыстырып, агаа наа көрімні - Худайға тирен киртінерін пир салча.

Ап-арыгчы Феофан Затворник үгретче: «Сагаа чоохтапчатхан

Чахсы Хабарны паза ап-арыг Адаларның үгрединиен чахсы истіп тур, хайзылары Чахсы Хабарны чахсы пілерге үгретчелер, оларны ситкіп ис, андада синін худына Худайға тіріг киртініс кир парар».

Че піреде саңай пасха кирек пол сыхча: хачан кізі поэының худын, чазыгтарға кіріп, кірлепчетсе, андада агаа Худайның чахсы күзі пирілгені, аның чазыг киртінізі үчүн, Худай пирген чахсы күзі чуғарап парча. Иди пол парған кізінің худын Ап-арыг Хут тастабысча, андада кізі киртінізін саңай чидір салча, иди хут тасха айлан сыхча, хайзын кізі удаа пілінминче дее. Иди пол парған кізінің худы Худайның чахсы күзі пирілгенін чидіріп, поэының прай иди-сөбінен иптг тудын полбин салып, аймах-пасха ағырыгларға пастырып, хайдаг ла полза хыйалларға кіріп пастабысча...

«Киртініс, - ап-арыгчы Игнатий Брянчаниновтың пасханынаң, - кізінің худы Чахсы Хабарның чазыгларын толдырғанынаң пик палғалыста поларға кирек. Оларны толдырғанынаң ол өсче, че салыхча паза чох идилче, - оларны нимее салбаанынаң».

2. Нога кізілер аймах-пасха көп худайларға киртинчелер, хачан сын паза пілдістіг Чалғыс Худай-Чайаачаа киртінерге кирек полча?

Хуттыг, көріммес амырда Худайдаң хыйа түс парған хара ангеллер пар - харасхы, чабал хуттар, хайзылары кізі худының хуйағы паза Худайның чахсызы пирілчеткен күзі пар полчатханын көріп, ол кізее чағын киліп, аның сағызына киртіністеңер тайма пілістерні киріп,

постарын худайларбыс тіп, аданып, кізінің сағызын алчаастап сыхчалар.

Ап-арыг Пічік піске Худайға тайма киртіністеңер паза көп худайлыгларданар көні асча: сирернің худайларын - айналар.

Ол тайма піліс, оларға пазырынганы, кізі худын кірлеп, Худай пирчеткен чахсы күсті саңай чох идибісче, андада кізі худынаң Худайға төөй чайал парған чахсызын чох ит салып, Худайның чахсы күзінің чарии паза чыли чох поэын халғыс салча. Ол андаг чарых полча, хайзы хара ангеллерні, өртеп, оларны Худайлыг кізінен хыйа сүрібісче.

Чалғыс Чайаачы-Худайға киртінізін чидір салған кізінің худы, Худай пирген чахсы күсті чидір салып, анан хара ангеллерге пірік парып, оларны, худайлар идиініп, оларға пазырын сыхча.

Кізее худын аймах-пасха чазыгтарнаң арыглап алар үчүн, ачыргастыг алданып, Ап-арыг Хуттың чахсы пирілчеткен күзін көптелдіріп аларға кирек, хайзы ол күс пастыра кізіні чахсызынаң Худайға төөй ит салча, Сын Худайға - Иң Ап-арыг Үс Омалыг Худайға киртінізін пик ит салча, паза хас-хачанға Сын Хан Худай Чирінде чуртирын сыйлапча.

Павел илчі пасхан: «Киртініс чох Худайның көнніне кир полбассын; аннаңар Худайзар килчеткен кізее Худай сыннаң пар тіп, пик киртінерге кирек полча. Анзын чахсы пілчеткеннерге Ол Поэының чахсы күзін хайди дее сыйлап пирер» (Евр. 11, 6).

Ап-арыгчы Иоанн Златоуст үгретче: «Хайда Худайға пик киртініс пар, анда Худайның чахсы күзі пар, че, хайда киртініс чоғыл, анда Худайның арачыланыстыг чахсы күзі чоғыл. Киртініс - прай чахсы киректернің пасталғаны, киртініс - чахсы күстің хара суу. Ол арачыланыстыг тирігні хайди дее поэына алып ал».

3. Нога ибірки амырда сыннаң Худай пар полчатханын пілері андаг асхынах?

Худайның сыннаң пар полчатханын кізі поэының худынаң сизін салча. «Поэына төөйні агаа төөйох чахсы пілче, пасталғаны чох, тоозылғаны чох, пілдізі чох, тузы чох, алысханы чох, иң не поэк Чахсы, Хайзынаң хара сугдан чили, прайзына чахсы полча, көрінминчеткен паза көрінчеткен, Тигірде паза чирде...

От осхас ізіг - паза сыбыра чылыгча, чарых чили, сыбыра чарых паза сыбыра чарыгча, мөөт осхас сыбыра тадылыг, иди Худай сыбыра чахсы паза ідөк сыбыра чахсы ла нимелерні чайап салар.

Хайди Худай пирген от истіг чылыгча, ідөк Худай Поэының чахсы кирегін чайабин, полбас. Аннаңар Ол андаг - сыбыра чахсыны Чайачаң Худай полча, аннаңар Аннаң андаг аймах-пасха чахсы-чалахай нимелер кізі төліне пирілче, Хайзы сыннаң пар паза хас-хачанға даа пар полар.

Аннаң - арачыланыс, часхарыг, өрініс паза Худайның чахсы күзі кізі төліне тохтаабин пирілче, паза хас-хачанға пиріл турар».